

Sygn. akt III Ca 324/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik (spr.)

Sędziowie: SO Leszek Dąbek

SR (del.) Jolanta Zarzycka

Protokolant Justyna Chojecka

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r. na rozprawie sprawy

z wniosku S. K. (K.)

z udziałem D. K. (K.), D. W., C. W. i L. S.

o ustanowienie służebności gruntowej

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 12 czerwca 2013 r., sygn. akt I Ns 341/11

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 4 o tyle, że w miejsce zasądzonego w nim wynagrodzenia zasądzić 528 zł (pięćset dwadzieścia osiem złotych);***
- 2. nie obciążać uczestników postępowania C. i D. W. kosztami postępowania odwoławczego.***

SSR del. Jolanta Zarzycka SSO Teresa Kołeczko-Waclawik SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 324/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach ustanowił służebność gruntową polegającą na prawie posadowienia oraz prawie do korzystania z przyłączenia kanalizacji sanitarnej oraz jego konserwacji i remontów w obrębie istniejącego trzymetrowego pasa drogi koniecznej, którą jest obciążona nieruchomość obejmująca działkę nr (...) o obszarze 389 m², stanowiąca obecnie własność uczestniczki postępowania L. S. na rzecz każdorazowych właścicieli nieruchomości obejmujących działkę (...) o obszarze 389 m² stanowiącej obecnie współwłasność wnioskodawcy S. K. w 1/2 części i uczestników postępowania C. W. i D. W. w 1/2 części oraz na rzecz nieruchomości obejmującej działkę (...) o obszarze 389 m² stanowiącej obecnie współwłasność wnioskodawcy i jej syna uczestnika postępowania D. K. po 1/2 części oraz ustanowił służebność tej samej treści w obrębie trzymetrowego pasa drogi wzdłuż południowej granicy działki (...) na rzecz każdorazowych właścicieli nieruchomości stanowiącej działkę (...), zgodnie z projektem sporządzonym przez biegłą I. M., który uczynił integralną częścią postanowienia. Tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki L. S. 1056 zł i zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestników C. i D. W. solidarnie wynagrodzenie w wysokości 1056

zł. Podstawą ustalenia wynagrodzenia była opinia biegłej B. R.. Ustalając wynagrodzenie sąd I instancji miał na uwadze, że dolegliwość dla właścicieli nieruchomości obciążonych związana z ustanowieniem służebności gruntowej będzie miała jedynie charakter okresowy, ograniczony do czasu trwania niezbędnych prac budowlanych związanych z posadowieniem przyłącza kanalizacji sanitarnej, a następnie dokonywania jego okresowych przeglądów i remontów. Jako podstawę rozstrzygnięcia powołał przepis art. 285 § 1 i 2 k.c.

O kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

W apelacji, w zakresie zasądzonego w pkt 4 na rzecz uczestników postępowania C. i D. W. wynagrodzenia, wnioskodawczyni zarzuciła sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikającą z naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., polegającą na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i pominięcie w treści rozstrzygnięcia, że uczestnicy postępowania C. i D. W. są współwłaścicielami obciążonej służebnością działki (...) tylko w połowie, stąd wynagrodzenie wyliczone na 1056 złotych winno być tylko w połowie zasądzone na ich rzecz. Współwłaścicielką w drugiej połowie obciążonej działki (...) jest bowiem skarżąca. Wskazała, że z opinii biegłej B. R. wprost wynika, że wynagrodzenie w wysokości 1056 złotych przyjęte zostało jako pełne wynagrodzenie za ustanowienie służebności gruntowej dla właścicieli całej działki (...), stąd uczestnikom postępowania C. i D. W. należne jest wynagrodzenie w połowie czyli w wysokości 528 złotych.

Przedstawiając powyższy zarzut wniosła o zmianę postanowienia w zaskarżonej części i zasądzenie na rzecz uczestników C. i D. W. wynagrodzenia w wysokości 528 złotych oraz obciążenie uczestników kosztami postępowania odwoławczego.

Uczestnicy postępowania C. i D. W. wnieśli o oddalenie apelacji i nieobciążanie ich kosztami postępowania odwoławczego

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest uzasadniona.

Wśród przepisów regulujących współwłasność rzeczy, art. 207 k.c. stanowi, że pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów i w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną.

Odnosząc powyższą regulację do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że współwłaścicielami obciążonej służebnością gruntową działki (...) są wnioskodawczyni w 1/2 części i uczestnicy postępowania C. i D. W. we wspólności ustawowej w 1/2 części, stąd ciężary związane z ustanowieniem służebności ponoszą po połowie i w takim też stosunku należy się im wynagrodzenie za ustanowienie służebności, ustalone przez analogię na podstawie art. 145 § 1 k.c.

Z opinii biegłej B. R. wynika, że wynagrodzenie w wysokości 1056 złotych ustalone zostało dla właścicieli nieruchomości obciążonych - zarówno działki (...) stanowiącej obecnie własność uczestniczki postępowania L. S. jak i właścicieli działki (...), czyli wnioskodawczyni oraz uczestników postępowania C. i D. W., w jednakowej wysokości.

Działki mają taki sam obszar – 389 m², (taki zresztą jak nieruchomość władająca czyli działka (...)) i obciążone są w takim samym zakresie. Stąd trafnie przyjął Sąd Rejonowy, iż wyliczona przez biegłą wysokość wynagrodzenia jest odpowiednia do stopnia obciążenia nieruchomości stanowiących działki (...). Bezpodstawnie zaś - jak zasadnie zarzuca skarżąca - z obrazą art. 207 k.c., całe wynagrodzenie wyliczone dla właścicieli nieruchomości stanowiącej działkę (...) zasądził na rzecz uczestników postępowania C. i D. W.. Odpowiednie dla nich wynagrodzenie to połowa z 1056 zł., czyli 528 złotych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie i orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Błędne rozstrzygnięcie sądu I instancji zaskarżone apelacją, nie było w żadnym stopniu spowodowane jakimikolwiek czynnościami procesowymi podejmowanymi przez uczestników postępowania. Był to błąd sądu, który przy braku stanowiska wnioskodawczyni co do wysokości ustalonego przez biegłą wynagrodzenia w postaci chociażby zwrócenia uwagi na fakt, iż wynagrodzenie to tylko w połowie należy się uczestnikom, nie może rodzić dla nich negatywnych skutków w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego.

Z tej przyczyny, mając na uwadze również charakter sprawy, której wynik przynosi korzyść dla nieruchomości władnącej stanowiącej współwłasność wnioskodawczyni i jej syna, zastosowanie zasady słuszności przy orzekaniu o kosztach postępowania uznał sąd odwoławczy za uzasadnione. Na możliwość jej stosowania w postępowaniu nieprocesowym wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniach z 19.2.1973r. II CZ29/73, z 2.3.2012r, II CZ 170/11.

SSR del. Jolanta Zarzycka SSO Teresa Kołeczko-Waławik SSO Leszek Dąbek